

**แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘**

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

ด้วยข้าพเจ้า นายบุญเดียว บุญหมั่น ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัดสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตร การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕ % รุ่น ๑ ปี ๒๕๖๗ ในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๑ วัน ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๑.๒ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

๒.๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

๑) ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ปรารภและบัญชาว่าต้องการจะรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้ให้เป็นป่าของชาติร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย โดยให้กรมที่ดินสำรวจและจำแนกประเภทที่ดิน ตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจและจำแนกประเภทที่ดิน โดยการจำแนกประเภทที่ดินเป็นการแบ่งพื้นที่ป่าไม้ออกเป็น ๒ ประเภท คือ พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร และพื้นที่ที่กันออกเพื่อเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินครั้งแรก เริ่มสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ โดยนำป่าไม้ตาม พรบ.ป่าสงวนและคุ้มครอง (พ.ศ. ๒๔๘๑) เนื้อที่ประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่ นำมาจำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ เนื้อที่ประมาณ ๑๗๔ ล้านไร่ และที่จัดสรร เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดิน และโอนงานจำแนกประเภทที่ดินมาดำเนินการที่กรมพัฒนาที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐ ได้มีการสำรวจและจำแนกประเภทที่ดินระยะที่สอง ตามมติ ครม. วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ (โครงการปรับปรุงการจำแนกประเภทที่ดิน) โดยมีหลักสำคัญคือให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่ ผลดำเนินการ ประกอบด้วย เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวร เนื้อที่ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ (มอบกรมป่าไม้รับไปดำเนินการ) อยู่ในเขตป่าสงวนฯ และอุทยานฯ เนื้อที่ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่ และจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่

ปัจจุบันมีป่าไม้ถาวร ๖๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔.๔๘ ล้านไร่ โดยซ้อนทับกับเขตป่าสงวนประมาณ ๑๔๗.๕๓ ล้านไร่ และกรม. มีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร (มอบกรมป่าไม้) ประมาณ

๑๐.๖๕ ล้านไร่ โดยไม่มีป่าไม้ถาวร ๙ จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม นครปฐม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และสิงห์บุรี กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พบว่าปัจจุบันยังมีป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขต อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ ๖๖ จังหวัด โดยเบื้องต้นพบว่า เนื้อที่ประมาณร้อยละ ๗๕ ไม่มีสภาพเป็นป่าไม้แล้ว ส่วนเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๒๕ ยังคงมีสภาพเป็นป่าไม้

๒) อำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินในการจำแนกประเภทที่ดิน

พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ (๑) “กำหนดการจำแนกประเภท ที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ”

๓) คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

๓.๑) ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ “พื้นที่ที่กำหนดเขต ป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไป ว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวร หรือ พื้นที่บริเวณใดไม่เหมาะสมให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไปเท่านั้น”

๓.๒) ป่าไม้ถาวร “พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ที่นำมาทำการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ตามขั้นตอนการจำแนก ประเภทที่ดิน พื้นที่ใดสมควรสงวนเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่แน่นอน ให้ยกเลิกเขต ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และให้ถือเขตพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะกรรมการการจำแนกประเภทที่ดินได้จำแนกไว้เป็น พื้นที่ป่าไม้ถาวร”

๓.๓) ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี “พื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร เพื่อเป็นป่า ชุมชน (มีลักษณะเป็นป่า มีขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ และไม่อยู่ติดเขตป่าสงวนแห่งชาติ) โดยที่คณะกรรมการจัด ที่ดินแห่งชาติมอบหมายให้กรมที่ดินนำพื้นที่ดังกล่าว ไปออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เพื่อให้ ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน”

๔) มติคณะรัฐมนตรี และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ถาวร

๔.๑) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

๔.๒) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕

๔.๓) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๑๘ ธันวาคม

๒๕๒๗

๔.๔) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๑

๔.๕) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ ๔๘๘/๒๕๓๑

๔.๖) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓

๔.๗) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐

๔.๘) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ ๗๗๕/๒๕๖๑

๒.๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (เฉพาะราย)

๑) อำนาจหน้าที่ของ สสพ. ในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่มีอำนาจหน้าที่วิเคราะห์และตรวจสอบที่ดิน ในเขตป่าไม้ถาวร เขต เขา ภูเขา และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกินร้อยละสามสิบห้า รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดิน โดยใช้แผนที่ ภาพถ่ายเป็นฐาน ประกอบคำสั่งกรมพัฒนาที่ดิน ให้ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่มี อำนาจลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรองรับแนวเขตป่าไม้ถาวรและหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบ และรับรองที่เขา ภูเขา และพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์

๒) หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

๒.๑) กรณีหมายตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน ส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ต้องเป็นแผนที่ลำดับชุด L๗๐๑๗ มีค่าพิกัดกริดทางเหนือและตะวันออกชัดเจน รูปแปลงที่หมาย มาเป็นวงรอบปิด และรับรองสำเนา

๒.๒) แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕จ ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕ และรับรองสำเนา

๒.๓) สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙) ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕ ต้องมีจุดตัดของค่าพิกัดอย่างน้อย ๔ มุม และรับรองสำเนา

๒.๔) ค่าพิกัดแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕ ค่าพิกัดมีความถูกต้อง สอดคล้องกับตำแหน่งที่หมายมา และรับรองสำเนา

๓) การรายงานผลการตรวจสอบ

๓.๑) แผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดิน

๓.๒) หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ

๓.๓) หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ

๒.๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตรฐาน ๑:๕๐,๐๐๐

๑) ที่มาของที่เขา และที่ภูเขา ปริมาณรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเขตหวงห้ามที่เขา หรือภูเขา ตามความใน มาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดบริเวณที่ภูเขาหรือที่เขา และปริมาณรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร ทุกแห่ง ทุกจังหวัดเป็นเขตหวงห้าม มิให้บุคคลทำโดยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวดหรือที่ทราย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๘ เห็นชอบกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่เขา ภูเขา ที่มีการหวงห้ามตามประกาศ กระทรวงมหาดไทยไว้ ในเรื่องการกำหนดพื้นที่ที่มีความลาดชันโดยเฉลี่ย ๓๕ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ว่าเป็นพื้นที่ป่า ไม้ โดยไม่อนุญาตให้มีการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินใน พื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการชะล้างหน้าดินสูง ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร สมควรเป็นพื้นที่ป่าไม้ และไม่อนุญาต ให้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ได้มีมติเห็นชอบกับความเห็นและ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) หรือ ป.ป.ช. ในปัจจุบัน ที่ได้พิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ มีมติให้กำหนดค่านิยามของคำว่า ที่เขา ที่ภูเขา ดังนี้

ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร

ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตร ขึ้นไป

โดยมีข้อเสนอแนะให้กรมพัฒนาที่ดินนำเอาค่านิยาม ความหมาย และหลักเกณฑ์ ดังกล่าว ไปกำหนด ที่เขา ที่ภูเขา ลงในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตรฐาน ส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ส่วน

การตรวจสภาพพื้นที่จริง เห็นควรมีคณะกรรมการขึ้นพิจารณาตรวจสอบ ประกอบขอบเขตที่ปรากฏในแผนที่ซึ่ง
กรมพัฒนาที่ดินกำหนดไว้

๒) หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบพื้นที่ความลาด
ชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ และพื้นที่เขา ภูเขา ประกอบด้วย สำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับ
ชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร เอกสารแนบประกอบพิจารณา เอกสารที่อ้างถึงหรือหลักฐานทางที่ดิน และ
การรับรองสำเนา

๓) การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % และพื้นที่เขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน
๑:๕๐,๐๐๐

๓.๑) สำนักงานที่ดินจังหวัดส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดินหรือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต

๓.๒) หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. , DSI, ศาล ฯลฯ ส่งเรื่องถึงกรมพัฒนาที่ดิน

๔) การรายงานผลการตรวจสอบ

๔.๑) การคืนเรื่อง กรณีเอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง และกรณี
ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ไม่สอดคล้องกับ
รูปแปลงจาก ร.ว. ๙ หรือ ร.ว. ๒๕ จ

๔.๒) การแจ้งผลการตรวจสอบ รูปแบบการแจ้งผลการตรวจสอบ ประกอบด้วย แผนที่
และคำอธิบายแผนที่

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

๓.๑) เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่
ความลาดชันเกิน ๓๕ %

๓.๒) สามารถใช้ความรู้ด้านการจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความ
ลาดชันเกิน ๓๕ % เพื่อการปฏิบัติงานในระดับสถานีพัฒนาที่ดิน

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้
เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

๔.๑) นำความรู้การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕
% ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน

๔.๒) สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่
ความลาดชันเกิน ๓๕ % สู่ นักวิชาการ หมอดินอาสา เกษตรกร และประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้
ในการปฏิบัติงาน

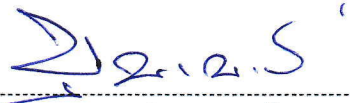
- การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕ % จำเป็นต้องมี
ประสบการณ์และความชำนาญเพื่อให้การใช้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และ
ทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่

- ต้องการการ Coaching การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชัน
เกิน ๓๕ % เพื่อการพัฒนาที่ดินในระดับพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(นายบุญเดียว บุญหมั่น)

ผู้เข้ารับการพัฒนาความรู้

(นายภักดิ์ งามสิทธิโชค)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์